

Datum: 10.09.2026

Medij: Danas

Rubrika: Ekonomija

Autori: S.P.

Teme: autoputevi, magistrale

Naslov: Od rezultata do „teškog nereda“

Napomena:

Površina: 614

Strana: 16

U FOKUSU: Odlazeća vlada Đura Macuta gledana kroz ekonomsku prizmu:

Od rezultata do „teškog nereda“

■ Ljudi koji su bogati i oni koji teže žive imaju potpuno različito iskustvo. Veći deo stanovništva ima lošiji standard, iako u proseku stvari izgledaju drugačije, zbog onih bogatih koji izvlače taj prosek - objašnjava ekonomista **Milan Kovačević**

U sredu je prestao mandat Vlade premijera Đura Macuta, koja je konstituisana u aprilu prošle godine. Suđeci statistički o ekonomskim rezultatima ove vlade, moglo bi se zaključiti da je napravila izvesne pomake.

Pre svega, iako je na kraju prošle godine došlo do usporavanja privrednog rasta na svega oko dva odsto, ove godine BDP je ubrzao i u drugom kvartalu dostigao 3,8 odsto. Zatim, tokom mandata Macutove vlade došlo je i do smanjenja inflacije. U aprilu prošle godine, odnosno u trenutku kada je Vlada formirana, inflacija je bila na nivou od oko četiri odsto, da bi u julu ove godine pala na 1,7 odsto.

Minimalna zarada povećana je u dva navrata. Prvi put u oktobru prošle godine, vanredno, na 500 evra, a zatim od 1. januara ove godine, redovno, na 550 evra.

Penzije su od 1. decembra prošle godine povećane za 12,2 odsto, pa je prosečna penzija dostigla oko 480 evra. Od 1. januara ove godine uvećane su i plate u javnom sektoru, za 5,1 odsto, a tokom mandata ove vlade prosečna zarada u Srbiji premašila je 1.000 evra. To se dogodilo u decembru 2025. godine.

Kada je reč o završenim infrastrukturnim radovima, ova vlada ostaje upamćena po puštanju u saobraćaj 20 kilometara auto-puta od Pakovraće do Požege, ali i po puštanju u rad pruge od Novog Sada do Subotice.

U oblasti energetike intenzivirani su pregovori o početku izgradnje Reverzibilne hidroelektrane Bistrića, naftovoda do Mađarske i gasne elektrane kod Niša.

Ova vlada ostaje upamćena i po nekim lošim ekonomskim rezultatima. Prema podacima NBS, priliv stranih direktnih investicija u Srbiju u 2025. godini iznosio je 3,48 milijardi evra, što je bilo 33,5 odsto manje nego 2024. godine, kada je priliv bio rekordan i iznosio 5,23 milijarde evra. U prva četiri meseca 2026. godine priliv stranih direktnih investicija u Srbiju pao je za 43,7 odsto međugodišnje.

Međutim, prema tvrdnjama NBS, za ovaj rezultat nije kriva Vlada, već da su na njega uticali globalna neizvesnost i društveno-politička dešavanja u Srbiji.

Takođe, zbog odlaska stranih investitora, tokom prošle i ove godine došlo je do zatvaranja nekoliko fabrika i smanjenja broja radnika. Tako je zatvorena fabrika Kentaur u Vranju, zatim Sol Pro, takođe iz Vranja, kao i Leoni u Doljevcu, dok je u kompanijama Drekslmajer u Zrenjaninu i Johnson Electric u Nišu došlo do smanjenja broja radnika.

Najveći ekonomski problem za ovu vladu definitivno su predstavljale sankcije Naftnoj industriji Srbije (NIS). Međutim, uprkos sankcijama, nije bilo nestašice goriva, ali

prvi put u istoriji. To možemo pripisati ovoj vladi, ali je svakako reč i o inerciji koja je preneti od ranije i koju su oni nasledili“, ističe Nikolić.

Govoreći o otpuštanjima radnika, Nikolić ukazuje da je reč o strukturnim promenama koje su uglavnom izvan dometa ekonomske politike i regionalnog okvira. Kako navodi, zarade su značajno povećane u celom regionu, pa i u Srbiji, zbog čega su troškovi rada postali viši.

„Poslovi vezani za nisku dodatnu vrednost i manje zarade, posebno u tekstilnoj industriji, jednostavno više nisu atraktivni i konkurentni ovde. Po tom osnovu neki pogoni se zatvaraju. Međutim, strateški gledano, to je nešto čemu i težimo - da se oslobodimo takvih poslova i prede-

pomenu da je i taj rezultat u velikoj meri nasleđen od prethodne vlade.

Ekonomista Milan Kovačević ocenjuje da je i ova vlada potvrdila da u Srbiji „ne vlada vlada“, već „jedan teški nered“, koji, kako ističe, predstavlja kršenje ustavnih odredbi i donošenje formalnih odluka van institucija.

Takođe, Kovačević smatra da nije bilo nikakvih konsultacija sa ekspertima kod bilo koje ekonomske odluke i dodaje da su čitave grane privrede potpuno zanemarene, među kojima navodi poljoprivredu i trgovinu. Kao posebne probleme vidi monopol i korupciju.

„Kroz korupciju je otišlo mnogo novca i na neki način je finansijski iscrpljivana ekonomija Srbije“, navodi Kovačević za Danas.

Upitno koliko su pitani: Premijer Macut i članovi njegovog kabineta

Foto: Folter / Aleksandar Bardić

su cene dostigle rekordne nivoe zbog rata u Iranu i niskog vodostaja Dunava. Ova vlada suočila se i sa slabijom proizvodnjom električne energije i uvozom struje zbog suše.

Predsednik Saveta guvernera NBS i urednik časopisa MAT Ivan Nikolić ocenjuje da su ekonomski rezultati Vlade čiji je mandat juče završen sasvim zadovoljavajući.

„U principu, zadržan je i ostvaren rast, koji je ove godine čak i ubrzan i nešto je viši od plana“, kaže Nikolić za Danas.

Kada je reč o životnom standardu građana, on navodi da je, uprkos naročito visokoj inflaciji prošle godine koja se prenela i na ovu godinu, nastavljen trend rasta uspostavljen ranije.

„Ako posmatramo minimalnu zaradu i vrednost prosečne potrošačke korpe, krajem godine konačno smo dostigli punu pokrivenost,

mo na veću doradu i poslove koji obezbeđuju veću dodatnu vrednost“, kaže Nikolić.

Kada je reč o energetici i problemima sa NIS-om, Nikolić navodi da Srbija već ima nasledenu energetska nestabilnost, koja je pre svega posledica rata u Ukrajini, dok je situaciju dodatno komplikovala početak rata u Iranu u februaru.

„To se ovde nije ispoljilo, osim kroz visoke cene derivata. Izbegli smo nestašice i veće potrese, što treba pohvaliti“, ističe naš sagovornik.

On ukazuje i na značaj proizvodnje novog modela automobila u kragujevačkoj fabrici kompanije Stellantis.

„To je doprinelo da ne osetimo potrese u industriji i realnom sektoru, a mnogo je doprinelo i ravnoteži naše razmene sa inostranstvom i rastu izvoza“, navodi Nikolić, uz na-

On ističe i da mali privredni rast koji Srbija beleži treba detaljno analizirati, jer deo onoga što doprinosi rastu BDP-a, kako kaže, nije nužno i pravi ekonomski rast.

„Ono što narod oseća jeste da ljudi koji su bogati i oni koji teže žive imaju potpuno različito iskustvo. Veći deo stanovništva ima lošiji standard, iako u proseku stvari izgledaju drugačije, zbog onih bogatih koji izvlače taj prosek“, objašnjava Kovačević.

Kao jedan od važnih propusta navodi i to što Srbija nije iskoristila sve mogućnosti za pomoć iz Evropske unije, niti je, kako kaže, u mnogim drugim stvarima postupala na pravi način.

„Nismo se orijentisali kako treba i kretanje naše ekonomske politike je u jednom neredu“, ocenjuje.

S. P.

